

Здирко Наталія Григорівна

Кафедра аудиту та державного контролю Вінницького державного аграрного університету

ДОЦІЛЬНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Глобалізація ринкової економіки викликає необхідність удосконалення системи контролю, яка є однією із функцій управління. На сьогоднішній день в Україні сформовано такі види контролю, як державний, муніципальний, незалежний (аудиторський) та внутрішній. Необхідність розвитку аудиторського контролю зумовлена новими умовами господарювання підприємств.

Свої наукові дослідження стосовно розвитку та необхідності функціонування аудиту присвятили М.Білуха, О.Петрик, В.Савченко, О.Редько та інші.

Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність», аудит - перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил згідно із вимогами користувачів.

Метою аудиту є підтвердження достовірності фінансової звітності та відповідності її чинним нормативно-правовим документам, які забезпечують порядок її підготовки та подання.

Фінансова звітність повинна відповідати відповідним вимогам, основними з яких є: обов'язковість та своєчасність представлення інформації про майно і зобов'язання підприємства, про його фінансовий стан та результати діяльності у звітному періоді, її достовірність, єдність форм та

методики складання звітності для усіх підприємств; простота, зрозумілість та доступність.

Користувачами інформації, представленої у фінансових звітах, можуть бути державні органи управління, власники, акціонери, пайовики та інші фізичні та юридичні особи зацікавлені в результатах діяльності підприємства.

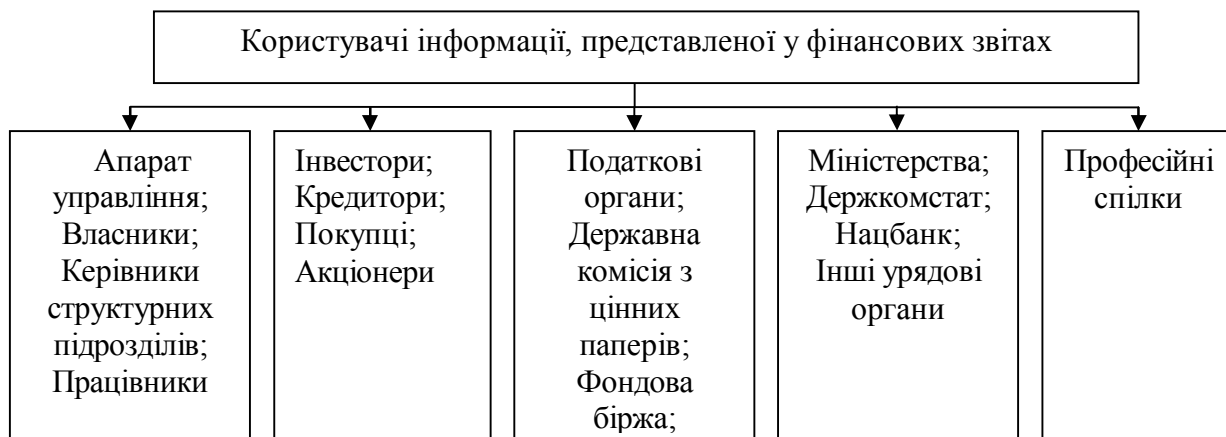

Рис. 1. Перелік користувачів фінансової звітності

Країни з розвинутою ринковою економікою мають значний досвід роботи у сфері аудиторської діяльності, але, на жаль, Україна перебуває лише на стадії перевірки і підтвердження фінансової інформації (підтверджуючого аудиту).

Основними завданнями внутрішнього аудиту на підприємстві є:

- 1) перевірка системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- 2) оцінка ефективності господарських процесів (постачання, виробництва та реалізації);
- 3) аналіз усіх економічних показників фінансового стану;
- 4) визначення стратегії розвитку підприємства.

Доцільність проведення аудиту впливає з того, що замовник після отримання аудиторського висновку має інформацію про недоліки виробничо-господарської діяльності, бухгалтерського обліку та складання фінансової

звітності. Це дозволить йому ліквідувати порушення та уникнути штрафних санкцій, якщо такі мають місце. Але, представлена в аудиторському висновку думка аудитора, що підлягає оприлюдненню, не завжди може забезпечити прийняття ефективних управлінських рішень керівництвом підприємства, оскільки певна інформація носить конфіденційний характер.

Тому, для задоволення потреб управління на підприємствах можуть створюватися служби внутрішнього аудиту. На жаль, на сьогодні керівництво, ще не зовсім розуміючи сутність внутрішнього аудиту, вважає це лише невиправданими витратами.

Особливо гостро ця проблема постає перед керівництвом сільськогосподарських підприємств де нестача коштів зумовлює відмову від утримання відділу внутрішнього аудиту. Але витрати на штрафи і санкції, які підприємства несуть після перевірок контрольно-ревізійними службами чи податковими органами є значно більшими ніж оплата праці внутрішніх аудиторів.

Однак, на сьогодні, основною проблемою є те, що досі не розроблено методології здійснення внутрішнього аудиту, відповідних Стандартів щодо деталізації аудиторських процедур, уніфікації робочих документів та етичних вимог до внутрішніх аудиторів.

Тому, наприклад, для подальшого розвитку внутрішнього аудиту, можна рекомендувати спеціальному уповноваженому органу розроблення та прийняття нормативного документа, що визначав би на рівні державно-управлінського апарату концепцію підрозділу внутрішнього аудиту, його завдання та принципи, яких необхідно дотримуватися у процесі функціонування такого підрозділу.

Такий орган час від часу повинен переглядати стандарти внутрішнього аудиту та вносити необхідні зміни, які повністю були б задокументовані і швидко розповсюджені в організаціях, де вони застосовуються.

Доцільність створеній відділу внутрішнього аудиту на підприємствах може бути доведена ще й тим, що це дозволить керівництву здійснювати

ефективний контроль за окремими підрозділами, виявити резерви виробництва і найбільш перспективні напрямки розвитку, а також давати рекомендації фінансово-економічним та бухгалтерським відділам стосовно покращення результатів їх роботи.

Тому, як висновок, можна зазначити, що діяльність служби внутрішнього аудиту буде сприяти ефективній роботі суб'єктів господарювання.